

Den allmänna planen för Centralskogen, nämnden för kännedom

Samhällstekniska nämnden 12.12.2024 § 123

1113/10.02.02/2020

Beredare	kommunarkitekt Tero Luomajärvi fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi , tfn 09 29671 (växel)
Beslutsförslag	Direktör för samhällsteknik Anna-Kaisa Kauppinen Samhällstekniska nämnden beslutar 1 anteckna den allmänna planen för Centralskogen för kännedom samt delge den kommunstyrelsen 2 att den allmänna planen för Centralskogen används som utgångsinformation vid ordnandet av områdets rutter och annan verksamhet när tidpunkten för dess genomförande blir aktuell.
Behandling	Behandling Konsult Arja Sippola från FCG Finland Oy anslöt sig till sammanträdet kl. 17.05 i början av paragrafen och lämnade det kl. 17.33 efter föredragningen av paragrafen. Under behandlingen gav Kim Liljequist följande anvisningsförslag: Ljuskällor i belysningen på huvudleden i den allmänna planen för centralskogen ska minimeras, eftersom överdimensionerad eller för effektiv belysning stör såväl djur som bor i skogen som närbebyggelsen. Josephine Frimodig, Kim Åström, Hannu Valtanen, Jenny Snellman, Pekka Jäppinen, Sanni Jäppinen, Teemu Kelkka och Ronja Karkinen understödde anvisningen. Anvisningen understöddes enhälligt. ANVISNING: Eventuella sidorutter i den allmänna planen för centralskogen byggs på kommunens marker. Sidorutter kan också anläggas på privatägd mark, men då måste man skilt komma överens om det med markägaren. Josephine Frimodig, Kim Åström, Hannu Valtanen och Jenny Snellman understödde anvisningen. Anvisningen understöddes enhälligt. ANVISNING: Konstruktionerna på Centralskogens ruttnät genomförs på kommunens marker. Konstruktioner kan också anläggas på privatägd mark, men då måste man skilt komma överens om det med markägaren. Josephine Frimodig, Hannu Valtanen och Jenny Snellman understödde anvisningen. Anvisningen understöddes enhälligt. ANVISNING: Om ruttnätet genomförs ansvarar kommunen för dess underhåll (inklusive avfallshanteringen).

Josephine Frimodig och Jenny Snellman understödde anvisningen.

Anvisningen understöddes enhälligt.

ANVISNING: Om ruttnätet genomförs ska markägarna ha tillstånd att använda det för jordbruks- och/eller skogsvårdsbehov.

Josephine Frimodig, Kim Åström, Hannu Valtanen och Jenny Snellman understödde anvisningen.

Anvisningen understöddes enhälligt.

ANVISNING: Huvudruten i den allmänna planen för Centralskogen genomförs inte för bred (+ med eventuella dagvattenlösningar), utan man värnar om skogskänslan och naturvärdena genom att genomföra huvudruten smalare och mer ekologisk, till exempel i stil med Pirttbacka i Esbo.

Josephine Frimodig, Kim Åström, Hannu Valtanen, Jenny Snellman och Pekka Jäppinen understödde anvisningen.

Anvisningen understöddes enhälligt.

Under behandlingen gav Teemu Kelkka följande anvisningsförslag:

Huvudleden byggs som en cirka två meter bred led med sandgrund från centrum till Masaby. Därifrån byggs förbindelser till bostadsområdena längs vägen också i form av cirka två meter breda leder av sand. Vid planeringen av lederna beaktar man terrängens former och gör det möjligt för kommuninvånare som rör sig med hjulförsedda hjälpmedel att röra sig i naturen från livets början till dess slut.

Kim Åström, Pekka Jäppinen och Hannu Valtanen understödde förslaget.

Anvisningen understöddes enhälligt.

Vid planeringen av lederna ska man beakta möjligheten att använda en spårmaskin vintertid.

Jenny Snellman, Kim Åström och Hannu Valtanen understödde anvisningen.

Anvisningen understöddes enhälligt.

Sanni Jäppinen gav ett remitteringsförslag.

Förslaget understöddes enhälligt.

Sanni Jäppinen gav följande förslag till anvisning:

Inga huvudleder anvisas genom naturskyddsområdena

Ronja Karkinen understödde anvisningen.

Ordföranden konstaterade att anvisningen inte understötts enhälligt, varmed man ska rösta om saken:

Ordföranden startade omröstningen. De som understöder anvisningen röstar "ja" och de som inte understöder anvisningen röstar "nej".

Ordföranden avslutade omröstningen. Rösterna fördelades enligt följande:

2 ja-röster (Karkinen, Jäppinen S.)

8 nej-röster (Kelkka, Åström, Frimodig, Liljequist, Snellman, Valtanen, Salonen, Jäppinen P., varvid anvisningen inte godkändes.

Sanni Jäppinen gav följande förslag till anvisning:

Som grund för ruttplanen ska användas t.ex. lösningarna för Meikorundan i fråga om bredd, material och skötselsätt.

Hannu Valtanen och Ronja Karkinen understödde anvisningen.

Anvisningen understöddes enhälligt.

Sanni Jäppinen gav följande förslag till anvisning:

I den fortsatta beredningen ska man engagera områdets invånare och invånarföreningar.

Ronja Karkinen understödde anvisningen.

Anvisningen understöddes enhälligt.

Pekka Jäppinen gav följande anvisningsförslag:

Det viktigaste är att området bevaras som skog, ett lättare ruttnät torde räcka. En 5,5 m bred tillgänglig rutt från centrum till Masaby torde vara ganska dyrbar, det lönar sig att närmare undersöka kravet på tillgänglighet. Belysningen, om den behövs, ska genomföras "smart" för att inte lysa upp i onödan. Tillgången till centralskogsrutten ska också undersökas från Smedsbyvägen i norr.

Hannu Valtanen, Teemu Kelkka, Ronja Karkinen och Sanni Jäppinen understödde anvisningen.

Anvisningen understöddes enhälligt.

Sanni Jäppinen gav följande förslag till anvisning

I nästa skede ordnas ett kommuninvånarmöte om den allmänna planen

Ronja Karkinen understödde anvisningen.

Anvisningen understöddes enhälligt.

Beslut

Samhällstekniska nämnden beslutade enhälligt remittera ärendet till ny beredning och ge anvisningar för den fortsatta beredningen enligt följande:

1. Ljuskällor i belysningen på huvudleden i den allmänna planen för centralskogen ska minimeras, eftersom överdimensionerad eller för effektiv belysning stör såväl djur som bor i skogen som närbebyggelsen.

2. Eventuella sidorutter i den allmänna planen för centralskogen byggs på

kommunens marker. Sidorutter kan också anläggas på privatägd mark, men då måste man skilt komma överens om det med markägaren.

3. Konstruktionerna på Centralskogens ruttnät genomförs på kommunens marker. Konstruktioner kan också anläggas på privatägd mark, men då måste man skilt komma överens om det med markägaren.

4. Om ruttnätet genomförs ansvarar kommunen för dess underhåll (inklusive avfallshanteringen).

5. Om ruttnätet genomförs ska markägarna ha tillstånd att använda det för jordbruks- och/eller skogsvårdsbehov.

6. Huvudrutten i den allmänna planen för Centralskogen genomförs inte för bred (+ med eventuella dagvattenlösningar), utan man värnar om skogskänslan och naturvärdena genom att genomföra huvudrutten smalare och mer ekologisk, till exempel i stil med Pirttbacka i Esbo.

7. Huvudleden byggs som en cirka två meter bred led med sandgrund från centrum till Masaby. Därifrån byggs förbindelser till bostadsområdena längs vägen också i form av cirka två meter breda leder av sand. Vid planeringen av lederna beaktar man terrängens former och gör det möjligt för kommuninvånare som rör sig med hjulförsedda hjälpmedel att röra sig i naturen från livets början till dess slut.

8. Vid planeringen av lederna ska man beakta möjligheten att använda en spårmaskin vintertid.

9. Som grund för ruttplanen ska användas t.ex. lösningarna för Meikorundan i fråga om bredd, material och skötselsätt.

10. I den fortsatta beredningen ska man engagera områdets invånare och invånarföreningar.

11. Det viktigaste är att området bevaras som skog, ett lättare ruttnät torde räcka. En 5,5 m bred tillgänglig rutt från centrum till Masaby torde vara ganska dyrbar, det lönar sig att närmare undersöka kravet på tillgänglighet. Belysningen, om den behövs, ska genomföras "smart" för att inte lysa upp i onödan. Tillgången till centralskogsrutten ska också undersökas från Smedsbyvägen i norr.

12. I nästa skede ordnas ett kommuninvånarmöte om den allmänna planen.

Redogörelse

Vid uppdelningen av detaljplaneprojektet för Västra Jorvas till Kvis och Norra Jorvas detaljplaneprojekt år 2017 beslutades även att inleda den allmänna planeringen av Centralparken. Främjandet av den allmänna planen kunde verkligen inledas först när det fanns tillräckligt med information om markanvändningen i de ovan nämnda detaljplanerna och responsen på planförslagen hade behandlats preliminärt. Därför inleddes den allmänna planeringen egentligen under åren 2021-2022.

Den allmänna planen för Centralparken är centralt kopplad till detaljplaneringen av Jorvas byområde samt till de gällande delgeneralplanerna för planeringsområdet.

Den allmänna planen för Centralparken genomför särskilt följande vision i kommunstrategin: Kyrkslätt – nära människan och naturen från Porkala till Noux. Den genomför också Kyrksläotts generalplan 2020. Som utgångspunkt för den allmänna planen har även markanvändningen i delgeneralplanerna för Kommuncentrum, etapp 1, Gesterby och Smedsby samt Masaby använts, såsom de riktgivande rutterna som förhindrats i dessa.

Utgångspunkten för planeringen av Centralparkens friluftsbetonade område var en varsam utveckling av området och planeringen omfattade till exempel inte skidspår. Rutterna har i mån av möjlighet dragits längs befintliga skogsbilvägar och stigar samt på kommunens mark. Landskaps- och naturvärdena inom planeringsområdet baseras på utredningar som gjorts i samband med olika planprojekt. Två områden är betydande naturskyddsområden.

Markanvändningslösningarna i de pågående detaljplanerna har beaktats i den allmänna planen, varför den huvudsakliga rutten mellan kommuncentrum och Masaby, som är planerad att vara tillgänglig och belyst, till stor del har dragits genom områden som ska detaljplaneläggas. En del av huvudrutten, mindre än en kilometer lång, från Jorvas by mot Masaby tätort ligger utanför områden som ska detaljplaneläggas. På detta område finns naturskyddsområdet i de gamla skogarna vid Finnträsk, genom vilket huvudrutten måste dras.

Huvudrutten i Centralparken, som är cirka 5,8 kilometer lång, förbinder kommuncentrum med Masaby via Jorvas by. Den är avsedd att planeras som gång- och cykelförbindelse som underhålls året runt och som erbjuder ett alternativ till den befintliga förbindelsen längs Masabyvägen och Gamla Kustvägen.

Den tvärgående huvudrutten är cirka 2,9 kilometer lång. Från Jorvas station leder rutten genom Dammparken i Kvis detaljplaneprojekt till huvudrutten och fortsätter vidare till Smedsbyvägen och mot Masaby.

I den allmänna planen har även andra förbindelser anvisats, som redan är befintliga rutter eller som kan genomföras stegvis i samband med eller efter genomförandet av huvudrutterna, förutsatt att markägarna förhåller sig positivt till genomförande av dem. Dessa andra förbindelser baseras till stor del på befintliga skogsbilvägar och stignätverk i området.

Genom att till största delen dra huvudrutten genom detaljplanelagda områden säkerställer man genomförande av den på bästa sätt. I praktiken ligger den inom områden som ska detaljplaneläggas mellan kommuncentrum och Jorvas by och betjänar därmed även områdets invånare väl.

Kartmarkeringar

I den allmänna planen för Centralparken har områdets ruttnätverk presenterats. Det inkluderar även förbättringsåtgärder, såsom en ny förbindelse från Jorvas station till friluftsområdet. Det bör noteras att förbindelser till Centralparkens friluftsområde har ordnats från alla tågstationer. Likaså framgår av den allmänna planen de parkeringsområden som är avsedda för användarna av området. De största parkeringsområdena har markerats med ett stort P.

På kartan i den allmänna planen har man också samlat aktuell information om bl.a. flera objekt under arrendetiden samt andra objekt, t.ex. en populär vistelseort, varifrån ett fint åkerlandskap öppnas i nordvästlig riktning.

Växelverkan

Under planeringsarbetet har miljövärden varit involverat i projektet och området har besökts flera gånger, även med en lokal expert.

I slutskedet av planeringen, då den preliminära allmänna planen nästan var klar, hölls möten med kommunens idrottstjänster (18.6.2024) och Forststyrelsen (6.9.2024). Projektet presenterades för de kommunaltekniska tjänsterna 25.9.2024, och i samband med detta fastställdes utrymmesbehovet för huvudrutten, som med sina dagvattenhanteringsdiken på båda sidorna är 5,5 meter bred. Rutten är avsedd att genomföras med en stenmjölsyta.

Forststyrelsen betonade starkt (6.9.2024) naturvårdslagens § 50.1, där det bland annat står: "... I dessa områden är det tillåtet att uppföra, restaurera och sätta i stånd sådana byggnader och konstruktioner och anlägga och underhålla sådana stigar som behövs för vård och övervakning av området, för forskning, för guidning av allmänheten, för besökarnas säkerhet och för utfärder och besök i området". Dessutom kom man överens om att kommunen skulle skicka en begäran om utlåtande om den preliminära allmänna planen, som presenterades för områdets markägare 11.9.2024. Kommunen skickade begäran om utlåtande 2.10.2024, som bland annat innehöll naturutredningar för områdena. Forststyrelsens utlåtande är daterat 28.10.2024 .

I Forststyrelsens utlåtande konstateras följande: "Forststyrelsen anser att särskilt den planerade huvudrutten med sina tillhörande konstruktioner redan är så stor att den inte kan betraktas som en friluftsled eller -stig enligt naturvårdslagen § 50.1, vars genomförande är möjligt enligt denna lag. Istället motsvarar huvudrutten i storlek och funktion (bland annat belysning, dagvattenhantering) en väg, vars genomförande kräver undantag från områdets fridlysningsbestämmelser. Miljöministeriet ansvarar för ändringen av förordningar och beredningen av dessa."

Vid markägarmötet (11.9.2024) deltog ett betydande antal av områdets markägare och den preliminära allmänna planen presenterades för dem. Från kommunens sida deltog representanter för planläggningen och idrottstjänsterna. Även Forststyrelsens representant hade möjlighet att delta i mötet. I kommunens och projektkonsultens presentation betonades att den allmänna planen är en plan som syftar till att utveckla området och att den inte har någon juridisk status. Den är avsedd att användas som utgångspunkt för den fortsatta planeringen av Centralparken, vars genomförande beräknas ske på 2030-talet. Vid mötet togs konflikten mellan jakt och friluftsliv i området upp, där områdets markägare hade en mycket enhetlig åsikt: rätten till jakt måste bevaras i Centralparken. Likaså ansågs genomförandet av det utsiktstorn som föreslagits i den preliminära allmänna planen vara orealistiskt. I den allmänna planen ingår fortsättningsvis möjligheten att genomföra det föreslagna utsiktstornet.

Genomförandet av rutten enligt den allmänna på områden som inte omfattas av detaljplanerna förutsätter i den fortsatta planeringen samarbete med markägarna.

Fortsatt planering och genomförande

Genomförandet av huvudrutten i Centralparkens friluftsområde samt de nödvändiga andra rutterna utgör det första utvecklingskedet för området. Huvudrutten kan genomföras stegvis. Även om största delen av huvudrutten genomförs genom detaljplaner, måste överenskommelser nås med markägarna för de områden som ligger utanför detaljplanerna, inklusive den del av huvudrutten som går genom det naturskyddsområde som förvaltas av Forststyrelsen.

Det bör noteras att de detaljplaner som nämns i nästa stycke förväntas ha vunnit laga kraft när rutterna enligt den allmänna planen börjar genomföras.

I det första skedet genomförs även en del av den tvärgående huvudförbindelsen från Jorvas station genom Dammparken i Kvis detaljplan till huvudrutten. Förbindelsen från Jorvas station löses i detaljplanen för Jorvatriangeln. Den ovan beskrivna delen av den tvärgående huvudrutten genomförs som tillgänglig och belyst. Beslut om eventuellt genomförande av resten av den tvärgående huvudrutten som tillgänglig och belyst fattas i samband med den fortsatta planeringen. Likaså genomförs de väsentliga stigförbindelser som huvudrutten kräver, varav en betydande del dock redan finns.

I den fortsatta planeringen är det motiverat att utarbeta ett konsekvent genomförandeprogram för rutterna i Centralparkens friluftsområde. Detta kan även innebära att kommunen skaffar mark i Centralparken.

Jakten är en av utmaningarna i utvecklingen av Centralparkens friluftsområde. Befolkningen i kommuncentrum, Masaby och Jorvas by förväntas öka under de kommande decennierna och invånarnas friluftsbehov kan skapa en situation där fortsatt jakt i Centralparken utgör ett säkerhetsproblem för dem som rör sig i friluftsområdet, särskilt om ruttnätverket utökas efter det första genomförandeskedet.

Vid utarbetandet av den allmänna planen har man även övervägt att använda Centralparkens friluftsområde för att öka kunskapen om naturen och den biologiska mångfalden i området. För att illustrera områdets natur- och landskapsvärden skulle det vara möjligt att utveckla en app för användarna, som skulle kunna tjäna både vanliga besökare och skolornas naturundervisning. Om detta genomförs, skulle den allmänna planen i enlighet med kommunstrategin stärka Kyrkslättis vilja att vara en bildningskommun.

Övrigt

Till sammanträdet har konsulten för Centralparkens allmänna plan, stadsutvecklingschef Arja Sippola från FCG Finland Oy, bjudits in. Hon kommer att presentera den allmänna planen via Teams.

Bilagor:

- Centralparkens allmänna plan 12.12.2024

- Forststyrelsens utlåtande om den preliminära allmänna planen för Centralparken, som presenterades vid markägarmötet 11.9.2024 (det preliminära kartmaterialet för den allmänna planen har endast uppdaterats marginellt jämfört med den allmänna planen som bereddes för nämnden)